

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот №1 від 15.09.2023 р.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
СИЛАБУС
2023/ 2024 навч. рік

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– другий (магістр)
Цикл підготовки	– професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 6
Семестр	– 2
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10636
Керівник практики від ВНЗ	– Машошина Тетяна Вікторівна (канд. економ. наук, доцент)
Профайл викладача	– https://kart.edu.ua/staff/mashoshina-tv
Контакти викладача (e-mail)	– mashoshina@kart.edu.ua
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516	
Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Метою виробничої практики є закріплення теоретичних знань, набутих здобувачами вищої освіти за дисциплінами курсу, оволодіння, набуття умінь прийняття оптимальних управлінських рішень у фінансовій сфері на залізничному транспорті та підприємствах інших галузей, формування в них професійних навичок для самостійної роботи у виробничих умовах, творчо застосовувати свої знання в практичній діяльності.

Виробнича практика має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності страхових компаній.
- СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері страхування.
- СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері страхування.
- СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері страхування.
- СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

програмні результати навчання (ПР):

- ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
- ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Організація і керівництво практикою

Семестр в якому передбачена практика – 2, тривалість проходження практики регламентується навчальним планом освітньої програми.

Місцем проведення практики є підприємства, організації, установи різних галузей господарства й будь-яких форм власності, зокрема АТ «Укрзалізниця», фінансово-кредитні установи, страхові компанії, підрозділи університету, за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі робочих навчальних планів і програм.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням з керівництвом вищого навчального закладу, вибирати для себе базу практики і пропонувати її для використання. До місця практики прибувають згідно договору, який укладено університетом з підприємствами-базами практики. Здобувач направляється для проходження практики у встановлений графіком учбового процесу термін. Основним обов'язком студента є засвоєння у повному обсязі програми практики.

Керівник, практики від вищого навчального закладу, що відповідає за практику на конкретній базі практики і несе відповідальність за:

- загальне керівництво програмою практики;
- контроль і спостереженням за професійним становленням студента;
- видачу необхідних рекомендацій і забезпечення того, щоб всі зацікавлені сторони виконували свої функції.

У відділі кадрів на базах практики на здобувачів видається наказ про робоче місце і призначається керівник практики від підприємства.

Зміст виробничої практики

1 Загальна характеристика підприємства як суб'єкта господарювання:

- мета та головні напрямки діяльності підприємства;
- юридичні акти, що є законодавчою базою функціонування підприємства (організації), статут, колективний договір та ін.
- організаційна структура управління підприємством, її тип;
- місце і значення в організаційній структурі фінансово-економічного відділу (за його відсутності бухгалтерії та/або економічного відділу, що виконують функції фінансового відділу).

2 Деталізований аналіз фінансового стану підприємства.

2.1 Попередній огляд економічного і фінансового становища суб'єкта господарювання:

- характеристика загального спрямування фінансово-господарської діяльності;
- виявлення «хворих» статей звітності;

2.2 Оцінка і аналіз економічного потенціалу суб'єкта господарювання;

- побудова аналітичного аналізу балансу-нетто;
- вертикальний аналіз балансу;
- горизонтальний аналіз балансу;
- аналіз якісних зрушень у майновому стані;

2.3 Оцінка фінансового стану:

- оцінка ліквідності;
- оцінка фінансової стійкості;

2.4 Оцінка й аналіз результативності фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання:

- оцінка виробничої (основної діяльності);
- аналіз рентабельності;

3 Стан фінансового управління на підприємстві.

3.1 Управління активами підприємства:

- методичне забезпечення управління активами;
- склад і структура активів підприємства;
- зміст та завдання управління активами;
- управління необоротними активами підприємства;
- політика управління оборотним капіталом підприємства;
- управління виробничими запасами;
- управління дебіторською заборгованістю;
- управління грошовими активами.

3.2 Вартість та оптимізація структури капіталу:

- поняття вартості капіталу підприємства. Середньозважена вартість капіталу;
- визначення вартості власного капіталу підприємства;
- визначення вартості позикового капіталу підприємства;
- механізм фінансового важеля;
- оптимізація структури капіталу.

3.3 Управління прибутком підприємства:

- сутність, мета та основні завдання управління прибутком підприємства;
- сутність і мета управління витратами підприємства;
- операційний аналіз на підприємстві. Механізм операційного важеля;
- політика управління розподілом прибутку.

3.4 Управління інвестиційною діяльністю підприємства:

- сутність інвестиційної політики підприємства. Класифікація інвестицій.
- управління реальними інвестиціями.
- сутність та класифікація фінансових інвестицій підприємства. Управління фінансовими інвестиціями.

- методи оцінки фінансових інвестицій.
- особливості управління портфелем фінансових інвестицій підприємства.

3.5 Управління грошовими потоками підприємства:

- значення ефективного управління грошовими потоками підприємства;
- класифікація видів грошових потоків підприємства;
- принципи, мета та етапи управління грошовими потоками підприємства;
- методи оптимізації грошових потоків підприємства;
- планування грошових потоків на підприємстві.

3.6 Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування:

- сутність та необхідність фінансового прогнозування і планування на підприємстві.

- підсистеми фінансового планування: їх сутність і взаємозв'язок.
- процес бюджетування в загальній системі фінансового планування.
- види бюджетів підприємства. Особливості їх складання.

3.7 Політика антикризового фінансового управління підприємством при загрозі

банкрутства:

- фінансова криза на підприємстві: сутність, ознаки і джерела виникнення.
- економіко-правові аспекти банкрутства підприємств в Україні;
- діагностика банкрутства підприємства.
- формування та реалізація політики антикризового фінансового управління підприємством.

-сутність фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства.

Внутрішні і зовнішні механізми фінансової стабілізації підприємства.

- сутність і форми фінансової санації підприємства.

3.8 Страховий менеджмент на підприємстві:

- страховий менеджмент та його складові;
- правове забезпечення страхування.

4 Обґрунтування щодо удосконалення фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Ресурси виробничої практики

- 1 <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний портал бібліотеки УкрДУЗТ);
- 2 <https://www.rada.gov.ua/> (Офіційний портал Верховної Ради України);
- 3 <https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України);
- 4 <https://bank.gov.ua/> (Національний Банк України);
- 5 <https://forinsurer.com/> (Страхування в Україні);
- 6 <https://uz.gov.ua/> (Сайт Укрзалізниці).

Методи навчання

Збір, деталізований аналіз даних та пропозиції щодо удосконалення фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання в частині проблемної економічної ситуації. Написання звіту.

Форми і методи оцінювання

Звіт з практики готується і захищається здобувачами із диференційованою оцінкою. При виставленні оцінки враховується: якість звіту з практики; трудову дисципліну на базі практики та оцінку його роботи у структурних підрозділах підприємства, організації.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A

ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Академічна доброчесність

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.